

Správa o používaní biozložiek v motorových palivách za rok 2012 v zmysle nariadenia vlády SR č. 246/2006 Z.z.

1. Vnútrotný trh SR s motorovými palivami od účinnosti nariadenia vlády k biopalivám

Zákonom číslo 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej "zákon o OZE"), bola zabezpečená transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/30/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/32/ES, pokiaľ ide o kvalitu paliva využívaného v plavidlách vnútrozemskej vodnej dopravy, a zrušuje smernica 93/12/EHS.

V roku 2012 bolo do voľného daňového obehu umiestnených 85,887 PJ motorových palív, z toho biozložky predstavovali 4,19 %.

Program biopalív bol v roku 2012 realizovaný ako:

- primiešavanie esterov pri výrobe motorovej nafty v kvalite podľa STN EN 590 (vo verzii z r. 2004), resp. motorová nafta s prímiesou esterov v kvalite podľa EN 590 (vo verzii z r. 2004) bola na domáci trh uvádzaná z dovozu;
- primiešavanie ETBE (etyltercbutyléter) a bioetanolu pri výrobe motorového benzínu v kvalite podľa STN EN 228 (vo verzii z r. 2004) s následným uvádzaním tohto výrobku na domáci trh.

Na trhu SR s pohonnými látkami sa uplatňovali biopalivá 1. generácie ako nízko percentuálne zmesi biozložiek s uhl'ovodíkovými palivami, distribuované prostredníctvom existujúcej infraštruktúry (distribučný systém a predajné miesta). Nahradenie časti fosílného motorového paliva biopalivom predstavuje najjednoduchší spôsob predovšetkým preto, lebo sa môže použiť vo všetkých typoch motorových vozidiel (zákazník nemusí byť o takejto prítomnosti biopaliva vo výslednom motorovom palive informovaný).

Povinnosť uvádzať biopalivá na domáci trh bola pre rok 2012 ustanovená v § 14a ods. 1 písm. a) zákona o OZE referenčnou hodnotou na úrovni 3,9 %, pričom minimálny obsah biopalív v každom litri jednotlivého druhu pohonných látok je ustanovený v prílohe č. 1 zákona o OZE. Týmto vyplynula pre dotknuté podnikateľské subjekty povinnosť uvádzať na trh biopalivá v množstve zodpovedajúcom tejto referenčnej hodnote, vypočítanej z energetického obsahu z celkového množstva motorových palív súvisiacich s jeho podnikateľskými aktivitami za rok 2012.

Plnenie programu biopalív uvádza nasledovná tabuľka:

Tovarová komodita	rok 2010		rok 2011		rok 2012	
	Benzín, (t; m ³)	635 434	847 012	574 489	769 289	552 579
ETBE, (t; m ³)	47 389	63 593	32 661	43 948	25 394	33 135
Obsah ETBE v zmesi, (% obj.)	-	7,51	-	5,71	-	4,49
Bioetanol, (t; m ³)	-	-	6 536	8 291	9 893	12 549
Obsah bioetanolu v zmesi (% obj.)*	-	-	-	1,08	-	1,70
Referenčné hodnoty (% ETBE na energetický obsah benzínu)	2,34	-	2,51**	-	2,54	-
Nafta, (t; m ³)	1 468 535	1 753 373	1 906 978	2 312 532	1 463 808	1 753 454
Estery, (t; m ³)	74 706	85 030	110 607	125 262	80 904	91 849
Obsah esterov v zmesi, (% obj.)	-	4,85	-	5,42	-	5,24
Referenčné hodnoty (% esterov na energetický obsah nafty)	4,41	-	5,03**	-	4,80	-
Celkové referenčné hodnoty (% biozložiek na energetický obsah motorových palív)	3,79	-	4,45	-	4,19	-

* - možnosť primiešavania bioetanolu do motorového benzínu od roku 2011

** - revidované údaje

Zdroj štatistických údajov:

Informácie predajcov a výrobcov, poskytnuté MH SR v súlade s nariadením vlády č. 246/2006 Z.z. a informácie z „Hlásení o plnení povinnosti uvádzať na trh pohonnú látku s obsahom biopalív“, podľa zákona o OZE – údaje za komodity benzín a nafta, údaje za komodity estery, ETBE a bioetanol údaje za r. 2010, r. 2011 a r. 2012.

Energetický podiel biozložiek v roku 2012 bol vypočítaný na základe údajov uvedených v prílohe III. smernice o OZE 2009/28/ES.

Prepočty údajov za rok 2012 podľa RED 2009/28/ES:

Motorové palivo/bio	množstvo v tonách	vyjadrenie v PJ	Vyjadrenie v toe
automobilový benzín	517 292	22,244	531 289
motorová nafta	1 382 904	59,465	1 420 297
ETBE	25 394	0,914	21 831
bioetanol	9 893	0,267	6 377
MERO	80 904	2,994	71 511

1 toe = 41,868 GJ (The [IEA/OECD](#) define one toe to be equal to 41.868 [GJ](#)^{III} or 11.63 [MWh](#))

2. Legislatívny rámec pre uvádzanie biopalív na trh v roku 2012

- Uvádzanie biopalív na trh s motorovými palivami bolo v roku 2012 ustanovené zákonom č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Z platného znenia tohto zákona vyplýva, že

- podľa § 14a ods. 1 právnická osoba alebo fyzická osoba podľa odseku 2 je povinná uvádzať na trh pohonnú látku s obsahom biopalív v referenčnej hodnote vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva pohonných látok uvedených na trh, ktorá je
 - a) 3, 8 % do 31. decembra 2011,
 - b) 3, 9 % do 31. decembra 2012,
 - c) 4 % do 31. decembra 2013,
 - d) 4, 5 % do 31. decembra 2014,
 - e) 5, 5 % do 31. decembra 2015,
 - f) 5, 5 % do 31. decembra 2016,
 - g) 5, 8 % do 31. decembra 2017,
 - h) 7, 2 % do 31. decembra 2018,
 - i) 7, 5 % do 31. decembra 2019,
 - j) 8, 5 % do 31. decembra 2020.

- podľa § 14a ods. 3 právnická osoba alebo fyzická osoba podľa odseku 2 je povinná plnenie povinnosti podľa odseku 1 zabezpečiť prostredníctvom pohonných látok s obsahom biopalív, pričom minimálny obsah biopalív v každom litri jednotlivého druhu pohonných látok je ustanovený v prílohe č. 1 a to nasledovne:

Tabuľka č. 1: Minimálny objem biopaliva v motorovej naftě kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 41, 2710 19 45 a 2710 19 49

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
biodiesel	5, 2 %	5, 3 %	5, 4 %	6, 8 %	7, 5 %	7, 6 %	7, 8 %	9, 7 %	10, 1 %	11, 5 %

Tabuľka č. 2: Minimálny objem biopaliva v motorovom benzíne kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 11 41, 2710 11 45 a 2710 11 49

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bioetanolová zložka	3, 1 %	3, 2 %	3, 3 %	4, 1 %	4, 5 %	4, 6 %	4, 7 %	5, 9 %	6, 2 %	7, 0 %
Minimálny podiel bioETBE	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %
- z toho objem bioetanolovej zložky (47 %)	1, 41 %									

Na účely zákona o OZE sa právnickou osobou alebo fyzickou osobou podľa § 14a ods. 2 rozumie právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá:

- a) uvádza do daňového voľného obehu 17a) podľa osobitného predpisu na území Slovenskej republiky pohonnú látku,
- b) prepravuje na územie Slovenskej republiky pohonnú látku mimo pozastavenia dane na podnikateľské účely, 17c)
- c) dováža na územie Slovenskej republiky pohonnú látku z tretích štátov, 17d)

d) je iná ako podľa osobitného predpisu, 17b) ak uvádza na trh pohonnú látku iným spôsobom, ako je uvedený v písmenách a) až c).

- podľa § 2 ods. 4 sa na účely zákona o OZE pohonnou látkou vyrobenou z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len biopalivo) rozumie
 - a) bioetanol, ktorým je etanol vyrobený z biomasy,
 - b) biodiesel, ktorým je ester vyrobený z rastlinného oleja alebo živočíšneho tuku, 3a)
 - c) bioplyn vyrobený z biomasy,
 - d) biometanol, ktorým je metanol vyrobený z biomasy,
 - e) biometán vyrobený z biomasy,
 - f) biodimetyléter, ktorým je dimetyléter vyrobený z biomasy,
 - g) bioetyltercbutyléter, z bioetanolu vyrobený etyltercbutyléter s obsahom bioetanolu 47 % objemu,
 - h) biometyltercbutyléter, z biometanolu vyrobený metyltercbutyléter s obsahom biometanolu 36 % objemu,
 - i) syntézou vyrobené uhl'ovodíky alebo zmesi takýchto uhl'ovodíkov vyrobené z biomasy,
 - j) biovodík, ktorým je vodík vyrobený z biomasy,
 - k) čistý rastlinný olej, olej vyrobený z olejnatých rastlín lisovaním, extrahovaním alebo podobným postupom, surový alebo rafinovaný, ale chemicky nemodifikovaný vrátane odpadových rastlinných olejov,
 - l) iná látka vyrobená z biomasy, ak sa používa na dopravné účely.

➤ Zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov
Z platného znenia tohto zákona vyplýva, že

- podľa § 19 ods. 6 prevádzkovateľ daňového skladu, ktorým je podnik na výrobu minerálneho oleja uvedeného v § 6 ods. 1 písm. a) a d), je oprávnený na základe povolenia na výrobu zmesi v prítomnosti osoby poverenej colným úradom vyrábať minerálny olej ako zmes
 - a) minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 11 41, 2710 11 45 a 2710 11 49 a biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. c) alebo minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 11 41, 2710 11 45 a 2710 11 49 a biogénnych látok uvedených v § 4 ods. 7 písm. c) a d),
 - b) minerálneho oleja kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 41, 2710 19 45 a 2710 19 49 a biogénnej látky uvedenej v § 4 ods. 7 písm. a).
- podľa § 6 ods. 1 je sadzba dane ustanovená nasledovne:
 - a) motorový benzín kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49 s obsahom biogénnej látky
 - 1. do objemu ustanovenom v osobitnom predpise 550,52 eura/1 000 l,
 - 2. v objeme ustanovenom v osobitnom predpise¹ a viac 514,50 eura/1 000 l,
 - d) plynový olej kódu kombinovanej nomenklatúry 2710 19 41, 2710 19 45 a 2710 19 49 s obsahom biodiesla
 - 1. do objemu ustanovenom v osobitnom predpise 386,40 eur/1 000 l,
 - 2. v objeme ustanovenom v osobitnom predpise¹ a viac 368,00 eur/1 000 l.
- podľa § 4 ods. 7 biogénnou látkou sa rozumie kvapalná biogénna látka alebo plynná biogénna látka vyrobená z biomasy, ktorou je

¹ - § 14a ods. 3 a príloha č. 1 zákona č. 309/2009 Z. z. v znení zákona č. 492/2010 Z. z.

- a) biodiesel, ester kódu kombinovanej nomenklatúry 3826 00 10 vyrobený z rastlinného oleja alebo živočíšneho tuku, alebo použitého odpadového oleja rastlinného pôvodu alebo živočíšneho pôvodu,
- b) čistý rastlinný olej, olej vyrobený z olejnatých rastlín lisovaním, extrahovaním alebo podobným postupom, surový alebo rafinovaný, ale chemicky nemodifikovaný kódu kombinovanej nomenklatúry 1507 až 1518,
- c) bioetyltercbutyléter, z bioetanolu vyrobený etyltercbutyléter kódu kombinovanej nomenklatúry 2909 19 10 s obsahom bioetanolu 47 % objemu,
- d) bioetanol, lieh kódu kombinovanej nomenklatúry 2207 20 00 s obsahom alkoholu najmenej 99,7 % objemu,
- e) bioplyn, plyn určený na energetické účely vznikajúci z biomasy fermentáciou.

2.1. Štátna podpora v oblasti biopalív v roku 2012

Podpora využívania biopalív bola realizovaná v roku 2012 zákonom č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, nižšou sadzbou dane pre motorový benzín a plynový olej s obsahom biogénnej látky v objeme ustanovenom § 14a ods. 3 a v prílohe č. 1 zákona o OZE.

3. Prehľad o plnení zákona o OZE v roku 2012

Dňa 1. januára 2011 nadobudol účinnosť zákon č. 492/2010 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon o OZE. Týmto zákonom boli stanovené referenčné hodnoty pre obsah biopalív v pohonných látkach vypočítané z energetického obsahu pre roky 2011 až 2020, pričom ich hodnoty sú uvedené v kapitole č. 2 materiálu.

Dňa 1. januára 2012 nadobudol účinnosť bod 42 v čl. I zákona č. 136/2011 Z.z. (ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktorý zaviedol podmienku o kritériách trvalej udržateľnosti pre biopalivá započítavané do výpočtu referenčnej hodnoty pre príslušný rok.

Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 21. júla 2011 č. 271/2011 Z. z. boli ustanovené kritériá trvalej udržateľnosti a ciele na zníženie emisií skleníkových plynov z pohonných látok.

V priebehu roka 2012 sa na účely odseku 1 § 14a zákona o OZE do výpočtu referenčnej hodnoty započítavali len biopalivá, ktoré spĺňali kritériá trvalej udržateľnosti podľa uvedenej vyhlášky.

Informácia o uvádzaní biopalív na vnútorný trh SR s motorovými palivami

Realizácia programu biopalív pokračovala aj v roku 2012 a uskutočňovala sa reťazcom podnikateľských subjektov „pestovateľ/chovateľ – spracovateľ – výrobca biozložiek a motorových palív – distribútor – spotrebiteľ/zákazník“ ako:

- primiešavanie esterov pri výrobe motorovej nafty v kvalite STN EN 590, resp. motorová nafta s prímiesou esterov v kvalite EN 590 bola na domáci trh uvádzaná z dovozu;
- primiešavanie ETBE (etyltercbutyléteru) a bioetanolu pri výrobe motorového benzínu v kvalite STN EN 228 s následným uvádzaním tohto výrobku na domáci trh.

Realizácia programu biopalív je kvantifikovaná ako plnenie referenčnej hodnoty pre biopalivá, ustanovenej hodnotou 3,9 % pre rok 2012. Skutočne dosiahnuté plnenie referenčnej hodnoty za rok 2012 je vyjadrené údajom 4,19 % energetického obsahu z celkového množstva motorového benzínu a motorovej nafty. V množstvách a v energetickom vyjadrení to uvádza text a tabuľka uvedená v bode 1 tejto správy.